

FOLK OG LAND

NR. 32 — 7. ARGANG

LØRDAG 18. OKTOBER 1958

LØSSALG 65 ØRE

Fru Aase Storsæter
Månedalen 21

Morgenposten sitter i glasshus

Dømt til inndragning for sitt forhold under okkupasjonen - 550,000 kroner av okkupasjonsinntekten avsatt til pensjonsfond

Siden Morgenposten så iherdig og angivelig grunnet interesse for det almene vel graver i Forbundets gamle rundskriv og finner ut «de groveste ting», som dog bladet klokkelig unnlater nærmere å konkretisere, skal Folk og Land idag bringe opplysninger fra en høyesterettsdom som kanskje har mer offentlig interesse, fordi dommen av Erstatningsdirektoratet ble

sendt til dettes fylkes- og distriktsrepresentanter som veiledning for behandlingen av pressens forhold.

Her er det virkelig noe å ta og føle på! Morgenposten har fått en kraftig offentlig smekk for sitt forhold under okkupasjonen.

Hva realiteten angår skal vi sitere fra førstevoterende dommer Jørgen Thrap's votum.

Forts. s. 8.

Tyskland er udelelig

Det var de ansvarsløse og tåpelige katastrofepolitikere fra USA, England og Frankrike som ledet en ulykkelig verden ut i verdenskrig nr. 2 med sitt Versailles-diktat. Like sikkert vil det som disse politikeres etterfølgere har gjort med og mot Tyskland føre til en ny krig. For det Gud og en tusenårig historie har føyet sammen kan ikke små latterlige statsmenn av partipolitikkerformat rive fra hverandre med et pennestøk. Som en anklagende pekefinger rettet mot himlen har byen Hameln/Weser reist den minneste vi viser ovenfor. Den står på Reichstrasse 1 — nå Bundesstrasse 1 og forteller alle at Tyskland er udelelig.

Vidkun Quislings arbeid for en samling av Europa

Fra appellen til Chamberlain i oktober 1939 til utkastet til Europapakt i 1944

En stor europeisk statsmann, som var langt forut for sin tid

Dosent Thomas Chr. Wyller behandler i sin bok «Nyordning og motstand» også Quislings forsøk på å komme til en fredsslutning mellom Norge og Tyskland, og skriver herom blant annet: «Quislings fredssøke og alt hva det impliserte av komplikasjoner, hadde vært sterkt fremme i drøftelsene før Statsakten. Selv om det endelige tyske standpunktet fortsatt ble holdt åpent og Quisling føret med svevende talemåter, var det for ham både propagandistisk påkrevet og følelsesmessig nærliggende å tviholde på siktepunktet. En norsk fredsslutning med det tredje rike (også målet med Riksrådsforhandlingene) var et stort mål å strebe mot. Om det ble nådd, ville det bety, mente Quisling, at landet hadde gjenvunnet sin fulle selvstendighet og at æren tilkom ham og hans bevegelse. Det ville bety kronen på det verk han innledet 9. april, som ble avbrutt den 15. april og som ble gjenopptatt og gjennomført etappevis etter den 25. september 1940». Her, som på så mange områder er det bare en del av sannheten Wyller har fått fatt i. Quislings mål må sees i større perspektiv enn bare dette å sikre Norges selvstendighet hvis Tyskland, som han trodde, vant krigen. Dette å sikre Norges selvstendige stilling var et ledd i arbeidet for å skape et forenet og samvirkende Europa, bygget på selvstendige stater, slik som det påvises i denne artikkel. Det kan også være grunn til å peke på at da håpet om en fredsslutning innen krigens avslutning brast, gjorde Quisling ennå et forsøk på å løse begge spørsmål gjennom å få tysk tilslutning til sitt forslag om en Europapakt for det Europa som fremsto etter krigen. Forslaget bærer i noen grad preg av de forhold som rådet da det ble fremlagt. Også dette forslag ble begravet av en av de mange tyske myndigheter, som med Terboven i spissene, fikk hånd om utkastet. Det som bare er kjent av ganske få er imidlertid at Quisling heller ikke da oppga sitt arbeid og sin plan. Bak tyskernes rygg og under stor personlig risiko sendte han ut representanter til en rekke av de andre okkuperte land for å skaffe tilslutning til planen, og på den måte øve et sterkere press på de avgjørende tyske myndigheter. Sammenbruddet på frontene stanset også disse bestrebelsene.

«Ingen forføyning» - «Ingen forføyning»!

Som tidligere meddelt i Folk og Land klaget Forbundet for Sosial Oppreisning til Stortingets protokollkomite over Justisdepartementets behandling av Forbundets henvendelse til Kongen om en revisjon av etterkrigsoppgjøret i forbindelse med tronskiftet. Det ble klaget over at saken ikke var forelagt Kongen i statsråd og over at Justisdepartementet ikke hadde gitt noen begrunnelse for sitt avslag.

Der er nå fra protokollkomiteen innløpet følgende svar

Forts. side 8.

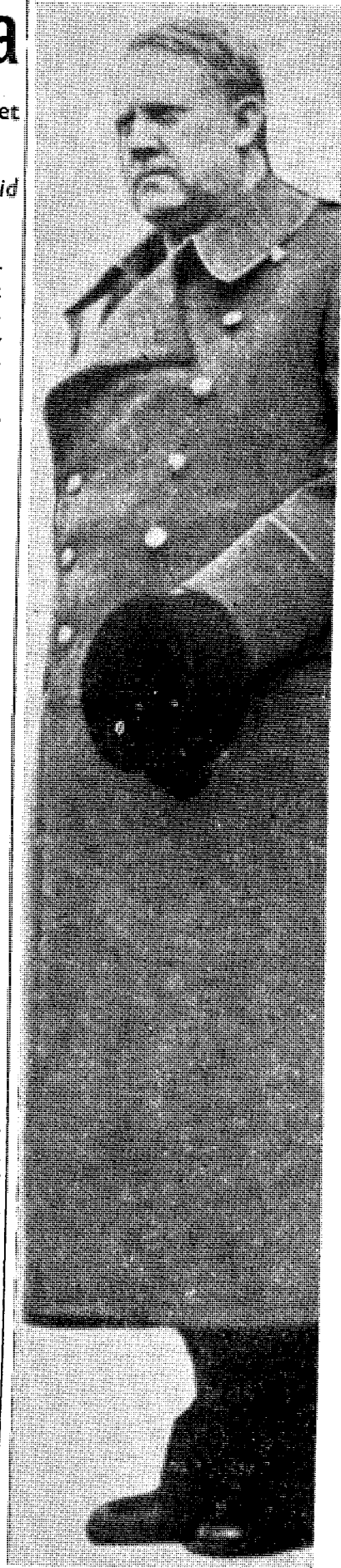
Allerede i 1931 sendte Vidkun Quisling ut en appell til alle folk av norsk avstamning og tilhørende den samme felles kulturkrets, om en Nordisk Folkereisning til vern om Vestens kultur og sivilisasjon, om samlet å møte den stadig voksende trussel fra det russisk-asiatiske velde i øst.

Fem år senere på Nasjonal Samlings store Riksmøte i 1936 ble formet en ny, forsterket appell om et Stornordisk Samband, sendt til nasjonale ledere i de forskjellige land.

Etter utbruddet av den 2. Verdenskrig, 11. oktober 1939, sendte Quisling følgende telegram til statsminister Chamberlain, med en lignende appell:

«Da jeg i 1927 hadde i oppdrag å vareta de britiske inter-

(Forts. s. 6).

LES:

Olaf Holms artikkel om justismordet på Vidkun Quisling. Side 4.

Quislings arbeid for en samling av Europa

esser i Russland tillater jeg meg henvende meg til deres Excellence, og vet at jeg uttaler tanken til nesten alle i de nordiske land, når jeg sier at bror-krigen mellom Storbritannia og Tyskland, med bolsjevismen som tertius gaudens, føles i særlig grad tragisk i vårt land som er så nær beslektet både med Storbritannia og Tyskland.

Deres erklæring av 30 september 1938 (Münchenforliket) angående forholdet mellom England og Tyskland, og dets betydning for Europas fredlige utvikling, gjorde et sterkt inntrykk her og vi er overbeviste om at det spørsmål som det gjelder idag er å redde Europa og sivilisasjonen ved fred med Tyskland i Deres erklærings ånd.

Den eneste positive vei til å virkeliggjøre dette er sammen-smeltning av britiske, franske og tyske interesser i en føderasjon av Europa etter initiativ av Storbritannia for å skape interessefellesskap og samarbeide nyttig for alle parter.

Under disse omstendigheter og i betraktning av de lidelser som krigen bringer også over de nøytrale nordiske land, appellerer jeg ærbødigst til Deres umåtelige autoritet og ansvar og tillater meg å foreslå

at den britiske regjering i samkvæ med den prøvede metoden for føderasjonen av Amerika, Sydafrika og Australia innbyr hver europeisk stat til å velge 10 representanter til en kongress som har i oppdrag å forberede en konstitusjon for et SAMVELDE av de europeiske nasjoner, å forelegge til godkjenning eller forkastelse ved folkeavstemning i hvert land.

De er den eneste statsmann som på det nåværende tidspunkt kan bringe Europa tilbake til fred og fornuft.

Men premierminister Chamberlain, som kan skje kunne ha bragt England til fornuft døde og isteedt fikk man Winston Churchill som fortsatte den gamle britiske Splitt og Hersk politikk: å alliere seg med den nest sterkeste militærmakt i Europa for å knekke den sterkeste kontinentalmakten. I dette tilfelle en allianse med Sovjetunionen for å knekke Tyskland — og med det tragiske resultat vi alle kjenner: England redusert til en 2. klasse makt med et tapt imperium og to tredjeparter av Europa under sovjetasiatisk herredømme.

Vår bønn:

Skriv kort og adresser brevene til redaksjonen, ikke til redaktørene privat.

Og nesten under en permanent trussel fra den veldigste militære landmakt verden noengang har kjent.

Under siste krig forsøkte Quisling med sine forslag til en Europa-pakt å gjøre sin innflytelse gjeldende overfor tyskerne for å trygge Norges og de europeiske nasjoners nasjonale eksistens. Det var flere utkast til en slik pakt, og et av dem ble også trykt i et antall av ca. 20 eksemplarer. Trass i det var det ikke mulig for Quisling å få fremlagt sitt utkast under rettssaken i 1945.

Den kopi det har lyktes Folk og Land å oppspore gjen- gir vi her.

Etter de siste års og måneders utvikling synes det klart at den eneste mulige redning for vår verdensdel må ligge i et organisert samarbeide mellom suverene europeiske stater — at disse etterhvert frigjør seg fra avhengighetsforholdet til utenom-europeiske maktblokker og verdensregjerings-ideer, som betyr avskaffelse av nasjonal suverenitet.

Det er ikke mulig å glemme at det Britiske Samveldes og Sambandsstatenes øverste ledelse lot det ene europeiske land etter det andre bli innlemmet som satellitter i en russisk-asiatisk maktblokk. Og om det skal bli mulig for de voldtatte land å frigjøre seg fra det fremmede åk, vil det neppe kunne skje annet enn ved en voksende militær såvelsom moralsk styrke i Vest-Europa, gjennom en fordomsfri organisering av Europa, grunnlagt på slike prinsipper som denne Europa-pakt.

Det forutsetter at der vest for jernteppet finnes, eller dukker opp europeisk innstilte statsmenn med vidsyn og egenskaper utover de snevre partipolitiske grenser, sterke nok til å trenge gjennom det løgnens og fortielsens jern-teppe som i 1945 ble senket over Europa og store deler av verden ellers.

Da vil det kanskje komme en ny appell om et

Europas Forenede Stater bygget på prinsipper som sikrer de enkelte nasjonale staters suverenitet hva indre anliggender og systemer angår, basert på prinsipper av samme høye kvalitet som Europa-paktens.

I første omgang et aktivt samarbeidende Vest-Europa med det endelige mål: gjenreisning av alle europeiske staters tapte suverenitet.

Det kan synes utopisk, men der er ingen annen vei.

Europas gjenreisning må være europeernes eget verk.

Ingen snille onkler kan redde Europa, såfremt det frie Vest-Europas folk ikke selv er villig til å gjøre sin innsats, viser evne og vilje til å stå på egne ben.

*

Og hva NORGE angår, forutsetter det at en frir seg fra det tysker-kompleks og det rasehat en klikk intellektuelle søker å holde friskt og levende.

M. Ø. S.

Utkast til en Europapakt

For å beskytte Europa, tjene de europeiske folks velferd, fremme en rettferdig orden og varig fred for Europa, slutter europeiske stater denne pakt.

Statene som hver for seg forblir selvstendige, er følgende: Det Stortyske Riket med Böhmen og Mähren, Polen, Norge, Danmark, Sverige, Frankrike, Belgia, Nederland, Italia, Ungarn, Slovakia, Romania, Kroatia, Serbia, Bulgaria, Grekland og Albania.

Artikkel I.

Der opprettes et forbund mellom de europeiske stater med en forbundspresident, og med en EUROPEISK KONGRESS, som den sentrale og øverste forbindelsesinstans.

Dette forbund bærer navnet: Det Europeiske Folkefellesskap.

Den Europeiske Kongress skal bestå av regjeringssjefer, (henholdsvis varamann for samme) for de europeiske stater som kommer i betraktning, alle med en eller flere ministre fra sine regjeringer, eller andre oppnevnte delegerte, i overensstemmelse med vedkommende stats lover.

Alle stater skal ha minimum to, maksimum syv deltagere i Kongressen.

Artikkel II.

Den europeiske Kongress skal bestå av regjerings-sjefepresident for hvert kalenderår såvel som en fast generalsekretær for de forvaltningsmessige og utøvende saker. President, visepresident og generalsekretær utgjør sammen Kongressens presidium.

Artikkel III.

Alle delegasjoner inntar sin plass i den Europeiske Kongress som representanter for fullstendig likeberettigede og selvstendige stater. Ved beslutninger som krever avstemning har medlemstatene en stemme hver. Stemmeftertall har bindende virkning for alle paktens medlemmer. Ved stemmelikhet er presidentens stemme avgjørende.

Artikkel IV.

Som medlemmer av den Europeiske Kongress har hver enkelt av regjeringssjefene direkte forbindelse med hverandre og med Forbundspresidenten, Kongresspresidenten og generalsekretæren. Vedkommende regjeringssjefer, henholdsvis Forbundspresident, Kongresspresident eller generalsekretær, bestemmer selv hvilke spørsmål som skal tas opp på denne direkte måte.

Artikkel V.

Sete for den Europeiske Kongress skal være Wien, såfremt ikke Kongressen selv fattar annen beslutning.

Artikkel VI.

Den Europeiske Kongress fastsetter et reglemang for saksbehandling, danner en sentralkomite for den vanlige ledelse av organisasjonsarbeidet og andre nødvendige komiteer og organiserer et generalsekretariat for løpende og utøvende saker. I alle komiteer skal vanligvis foruten Tyskland minst fire stater være representert. Innen alle komiteer har hvert medlem en stemme.

Artikkel VII.

Den Europeiske Kongress holder som regel sitt plenumsmøte hvert år, i september, overordentlige møter hvis forbundspresidenten finner det hensiktsmessig, eller hvis minst en tredjedel av medlemmene ønsker det. Forbundspresidenten sammenkaller, åpner og avslutter Kongressen etter at forhandlingene er avsluttet.

Artikkel VIII.

For å sikre kontinuitet i arbeidet for den Europeiske Kongress for og ha den nødvendige stadig tilstedeværende ledelse i viktige spørsmål av felles interesse, utpeker

regjeringssjefene hver en fast eller midlertidig stedfortreder ved Kongressen. Disse representerer sin regjeringssjef mens han er borte i tiden mellom møtene i Kongressen.

Artikkel IX.

Som grunnleggende prinsipp for den europeiske nyordning gjelder at hver europeisk stat beholder sin fulle selvstendighet i indre anliggender. Med hensyn til forsvaret, utenrikspolitikk og økonomiske spørsmål, skal der dannes en sentral fellesorganisasjon som skal ha til oppgave å ko-ordinere de enkelte staters virksomhet på disse områder.

Enhver stat er forpliktet til å oppheve eller forandre de av sine lover og forordninger som ikke er i overensstemmelse med denne pakt. Gyldigheten av regionale overenskomster innenfor den europeiske nyordning (f. eks. mellom de norske og germaniske riker) blir ikke berørt av denne pakt. De må dog ikke stride mot paktens prinsipper.

I alle andre spørsmål, unnatt de felles anliggender som er bestemt i denne pakt, eller blir besluttet av denne pakt, gjelder i hver stat dens selvstendige, og egenartede statsforfatning og styre, egen lovgivning, jurisdiksjon og egne institusjoner.

Artikkel X.

De utgifter som arbeidet i den Europeiske Kongress medfører fordeles på deltagerne i forhold til folketallet i vedkommende stat, regnet i hele millioner, og oversjøiske besittelser ikke medregnet. Kongressen kan utskrive disse kvoter med direkte skatt på statsborgerne i vedkommende stater, og om nødvendig inndrive gjeld ved panting.

Artikkel XI.

Ved forandring av denne overenskomst kreves to tredjedels flertall ved avstemning blant paktens medlemmer.

Artikkel XII.

Denne pakt trer i kraft straks den er ratifisert av det Stortyske Riket og andre frie europeiske stater. De øvrige europeiske stater blir automatisk opptatt som medlemmer av paktens når deres regjeringer ratifiserer den.

Annelise Parow
TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Europas vei

Det er ikke vanskelig å se nå at det Hitler-Tyskland som steg opp av Versailles-urettens heksesjel, med alle sine feil og alle sine lidenskapelige overdrivelser, var eslet til den historiske oppgave å redde den europeiske kultur i en trengselstid, da onde krefter fra øst og vest skyllet mot Aftenlandets grenser. Men påny ble Tyskland, som var og er og blir Europas eneste redning i denne historiske kamp, dolket i ryggen av den anglo-amerikanske, neuropeiske sammensvergelse. Hvor mange ganger tror disse forblinde statsmenn på den vesle øya i Nordsjøen, hvis land ligger i Europa, men hvis hjerter flakker om på de syv hav, at dette Tyskland kan reise seg igjen for å sette brystet mot barbarenes stormløp?

Nå trykker man igjen våpnene i hendene på dette lemlestede, forrædte og baktalte Tyskland. Mens de gamle tyskere fortsetter sin hets i skjul bak ryggen på den sårede kjempe. Men naturligvis er det noe som mangler Europas forsvarere denne gang, det samme som manglet det keiser Wilhelms Tyskland som bukket under i første verdenskrig: en levende politisk tro som kan gjøre det umulige mulig.

For påny og påny viser det seg dette som de demokratiske taskenspillere har så vanskelig for å forstå: at tro bare kan bekjempes med tro. For også det røde Østen bæres av en slags tragisk og diabolisk tro. Hvis ikke Europa kan samles om og begeistres for en politisk tro av samme uimøtståelige slagkraft som nasjonalsosialismen, så kan vi like godt med en gang la de røde barbarer skylle inn over oss. Da går Europas kultur under fordi den allerede er død og ikke kan fostre ny tro og ny begeistring hos den ungdom som vokser opp.

Den demokratisme som her hjemme representeres av en Gerhardsen med kumpaner kan naturligvis ikke begeistre det enkleste hjerte. For hva fengende skulle det være i disse desertører fra sin ungdoms tro, disse mette revolusjonære som fraterniserer med sine fordums fiender? Hvem vil kunne få tent korstogets hellige ild i sitt hjerte av disse bolsjevismens veiryddere som har vendt seg mot sitt opphav? Eller hvem skulle en Hambro eller et Dagblad kunne rive med seg til kamp og offer? Det hjelper ikke om Vestens barbarer på den annen side av Atlanteren prøver å forsvare sitt eget skinn ved å fylle det lemlestede Europa med våpen og dollars, så lenge de som skal kjempe mangler det Østens horder har: den levende tro som bar nasjonalsosialismens Europaforsvarere inn over Sovjetsamveldets endeløse vidder. For i en slik skjebnekamp hjelper hverken atomvåpen eller demokratiske floskler.

Derfor har vi heller ingen tro på NATO og alt dets vesen. Viktigere er det at Europa blir seg selv, at det samles, slik som Vidkun Quisling pekte på, at det får en levende politisk tro som kan overvinne den kommunistiske, og at det får livsvilje og kulturvilje som under Hitlers korstog.

Og så må det få egen makt, uavhengig av mulig hjelp fra den vestlige verdensmakt. For makt kan visst bare bekjempes med makt, på samme måte som tro bare kan bekjempes med tro og vilje med vilje. Før Europa også når det gjelder konvensjonelle våpen kan måle seg med truslen fra øst, er hele vår verdensdels forsvar bare et uhyggelig lykkespill. Det er også den eneste vei ut av atomfaren. For så lenge Sovjetsamveldet bare holdes i sjakk av frykten for å være underlegen i en eventuell atomkrig med U.S.A. mens dets krigsmakt ellers når som helst kan feie over Europa, leker vi alle med undergangen i atomdøden.

Vil Europa leve, må det ta det tunge lodd på seg å ruste virkelig opp, så det kan forsvare seg på annen måte enn med undergangsvåpen og det må vinne igjen sin selvstendighet og åndsfrihet. Europa har ingen interesser å kjempe for i det fjerne østen. Men det har sine egne mål å kjempe for: bevarelse av den europeiske kultur mot atomløpet fra øst, og det har sitt krav på de tapte områder hvor ulver og villsvin nå roter i gammel kulturjord.

Om det skal nå disse mål, avhenger av viljen til virkelig opprustning, omkring Tyskland som den bærende og ledende makt, slik at vi kan stille divisjon mot divisjon,

Kriminalnytt

Da de uttatte pressens våpendragere i injuriekampen mot Forbundets ledelse har lansert opplysninger om at Forbundets formann Anders Hafskjold «er på tilbaketog» og tilbyr forlik, synes vi det er grunn til å slå fast følgende:

Hafskjold har som tidligere meddelt uttatt forliksklage mot Morgenposten i forbindelse med de injurier bladet har rettet mot ham. Han krever mortifikasjon av en lang rekke uttrykk, samt straffedom over de skyldige. Videre krever han erstatning.

Saken går som kjent nå til forliksrådet og det er naturligvis riktig at Hafskjold ingen interesse har av å føre en langvarig rettssak, hvorunder han i den tid som går før injuriene blir mortifisert påføres ytterligere økonomisk skade i sine forretninger, såfremt Morgenposten i forliksrådet går med på hel og betingelsesløs tilbakekallelse av alle påklagede uttrykk og en passende erstatning som en måtte bli enig om. Noe spesielt ønske om å se kriminalarbeideren i Morgenposten bak gitret har Hafskjold naturligvis ikke — under forutsetning av at injurianten og bladet på denne måte tar konsekvensen av å ha handlet ilde.

Hvis dette er noe «tilbaketog», så forstår ikke vi riktig betydningen av ordet. Men ellers vil jo sakens videre utvikling klarlegge dette.

Talende tall

I alle skriviene omkring møtet i Studentersamfunnet i Trondheim er det noe som ikke har vært tilstrekkelig understreket, og det er den uhyrlige forskjell på det våkne samfunn i Trondheim og dets sovende kolleger i Oslo og Bergen. Mens ca. 1300 studenter deltok i debatter, avstemninger og inn- og utmarsjer ved møtet i Trondheim, så var det i Studentersamfunnet i Oslo bare mulig å oppdrive 100 studenter da det gjaldt å ta avstand fra de mere våkne kolleger nordpå. I Studentersamfunnet i Bergen lykkedes det å tromme sammen ca. 120. Det er talende tall som viser en avgrunnsdyb forskjell mellom en ungdom som forsøker

kanon mot kanon, panservogn mot panservogn og fly mot fly, Og enda mere avhenger det av at en stor og fengende politisk tanke igjen kan fylle kadrene med den hellige tro og den seirende begeistring. Skjer ikke dette går Europa definitivt under.

Oljen i Sahara

I forbindelse med begivenhetene i Algerie er det også andre aspekter enn de vanlige i norsk presse som er verd overveie, blant annet fordi det berører ikke bare Frankrike og Algerie, men også hele Europa. Det er ikke minst Europas råstoffmangel — og da i særlig grad oljemanglen — som har redusert vår verdensdel til en amerikansk satellitt. Skal Europa igjen kunne stå på egne ben og derigjennom også hevde den gamle europeiske kultur, så er det spørsmål om det ikke er avhengig av oljeforekomstene i Sahara.

Om dette spørsmål har en franskmann skrevet nedestående interessante betraktninger i tidsskriftet «Nation Europa» som utkommer i Coburg:

I den skadefryd som er naturlig i våre kretser over de vanskeligheter den udugelige franske statsstyrelse er kommet opp i i Nordafrika, bør vi ikke glemme visse nøkterne overveielser. Ikke bare for Frankrike, men også for Europa finnes det en verdifull sjanse i Nordafrika: Oljen i Sahara.

Sahara, som omtrent er så stor som Sambandsstatene, er geologisk et veldig bekken av sammenskyttet sand av en geologisk struktur, som nesten overalt lover oljeforekomster.

«The Observer» skriver fra Rabat (Marokko) at franske ingeniører under det vandrende sandhav i Sahara har funnet olje i slike mengder at forholdene tåler sammenligning med dem i Midt-Østen. Således har en i året 1956 i Algerie (ved Edjele, Ibn Salah og Hassi Messaud oppdaget anslagsvis en milliard tonn olje, nok til å dekke Frankrikes nåværende oljeforbruk i 50 år. Problemet er transportspørsmålet, for oljen må bringes gjennom rørled-

å finne sannheten og retten bak alle de gamle forslitte floskler, og den daue masse som leker studenter i Oslo og Bergen.

ninger over hundrer av mil til Middelhavet og milen av slik ledning koster 243 000 dollars.

Ibn Salah-oljekildene er nesten like langt borte fra Tripolis, Tanger og Timbuktu, beliggende ca. 600 mil fra kysten midt i ørkenens hete hjerte. De er foreløpig blitt plumbert med betongpropper. Ennå viktigere og mere beleiliggende funn ble i september ifjor gjort i Hassi Messaoud (60 mil fra Wargla-oasen). Wargla ligger 340 mil fra den nærmeste kystby: Gabès i Tunis eller Bougie i Algerie.

220 mil fra Gabès ligger Edjele-oljefeltet. Det skal ha et potensial av minst 4 millioner tonn i året.

Hovedproblemet ved utnyttelsen av disse jordens skatter er spørsmålet om det kan finnes vann. Inntil 1955 ble investert nesten 1 milliard franc. Kreditt til en tilsvarende høyde ble i fjor bevilget av staten. Men det vil kreves langt større summer når en kommer lenger med sakene.

Etter — kanskje optimistiske — anslag vil oljefeltene over et tidsrom av årtier kunne produsere 5 millioner tonn årlig.

Dette er altså Frankrikes store sjanse til igjen å bli en fullverdig partner i det europeiske samliv. Hvis Sahara forblir fransk territorium vil sikringen av Europas økonomiske fremtid ligge på Frankrikes skuldre. Propagandaen mot koloniveldet, vil Frankrike kunne møte med å henvise til at det dreier seg om et nesten ubebodd område, hvor det bare streifer om noen innfødte horder. Frankrikes krav på dette område vil minst være like rettfærdig som Russlands på Sibiria eller USA's på Alaska.

I Sahara ligger Frankrikes fremtid og den bør også regnes med til det fra alle sider truede Europas livsrum. Sahara er en av de siste sjanser. De bør vi ikke glemme trass i fellagha-begeistringen.

Si.

W. Abonner på Folk og «Land»

OLAF HOLM:

Justismordet på Vidkun Quisling

«Det er just så at i anelers mangel har mannen med hoven sin beste angel».

I.

«Dødsdommen over Quisling er avsagt på Kominterns VII Verdenskongress. Det står tilbake å eksekvere den», skrev Frithjof Andersen i «Arbeideren» i 1935. De kloke folk i Komintern forsto Quislings betydning, hva hans landsmenn ikke gjorde. Man kan gå ut fra at denne dom er foranlediget ved hans bok «Rusland og vi», og hans avsløringer i Stortinget. En så modig mann kunne bli farlig for hans motstandere. Quisling ble fallt i ryggen av sine landsmenn, dengang som senere.

II.

Dødsdommen ble avsagt på ny i «lovlige» former av en til dette øyemed opprettet særdomstol, kamuflert som jury eller lagrett, men som sådan «uskadeliggjort» ved at de juridiske dommere deltok i avgjørelsen av skyldspørsmålet. Det er da ikke lenger en jury.

Man må vel gå ut fra at dommerne dengang ikke forsto, at de gikk Kominterns ærind. Det er fremdeles anledning til å klargjøre denne siden av saken.

III

De juridiske dommere var følgende:

Erik Solem, der som primus motor i «rettsoppgjøret» hadde forlatt sin stilling som høyesterettsdommer for å la seg utnevne til «lagmann» i den nyopprettede domstol og forøvrig manudusere landets jurister og dommere i den nye og ukjente form for jurisprudence i Norge. Den ble forøvrig forlatt straks myndighetene hadde fått nok av den Carl Kruse-Jensen, Kristian Knudsen, Lavard Ryen.

Legdommerne, de som skulle «gjetes» var følgende:

Barbermester Einar Arthur Schøne, barber Nils Hegeroll, rørlegger Martin Hansen Flaadeby, bokholder Leif Belle.

IV.

Quisling reiste under forhandlingene innsigelse mot sakens lovliggjørelse og henviste til at der ikke var vedtatt noen slik fullmakt, som det dengang ble tutet folket om ørene med. Det var allerede påvist av professor Skeie. Nå er dette alminnelig både kjent og erkjent, dog uten at konsekvensene herav ennå er inntrått.

«Lagmannen» avskar enhver diskusjon om saken ved å henvise til, at dette spørsmål var avgjort av Høyesterett. Det er Hålandsaken, sørgelig ihukommelse, roten til hele elendigheten. Det ble dengang sagt, at Hålandsaken var satt iscene som en nødvendig forutsetning for å få

fremmet sak og dødsdom over Quisling. Isåfall forklarer dette det usedvanlige hastverk, som ble utvist med å få livet av den gode. Solems henvisning bekrefter riktigheten herav, og hans forslag om å fortolke Grunnloven «rommelig», d.v.s. bryte Grunnloven for å få satt «rettsoppgjøret» iscene, viser at han ihvertfall ikke var i god tro.

V.

Av andre tilfeller i denne sak av «rettens» fordreining og voldsomme tvang», som det het i den tid, da man ennå forsto at rett er et umistelig klenodium for en kulturstat, kan her nevnes, at etter norsk straffeprosess skal enhver utenrettslig opptatt forklaring gjentas av vedkommende som vitne, personlig i retten, for at denne skal ha anledning til å gjøre seg opp en mening om troverdigheten. Ikke alle vitner er troverdige. Gjøres ikke dette er slike forklaringer nødvendigvis å anse som en nullitet.

I denne sak ble der fremlagt private notater av fremmede personer, som det hadde lykkedes å oppspore til dette øyemed, og utenrettslige forklaringer, som var bestilt i Nürnberg til samme bruk, opptatt etter den amerikanske metode, som kalles tredjegradsforhør, besørget av en ekspert i disse ufyseligheter, for anledningen utkledd som betitlet major i den amerikanske hær Skulle noen tvile på at dette er forekommet i Norge, så kan han bare ta for seg det stenografiske

(Forts s. 7)

Utenriksdepartementet bekrefter at det ikke forelå noen allianseavtaler

Avslørende rundskriv fra riksadvokaten i 1945

Innsendere i Folk og Land har som bekjent etterlyst de allianseavtaler Norge inngikk i årene 1940 til 1945 og har hevdet at det av naturlige grunner ikke ble inngått slike avtaler, fordi Norge — iallfall etter kapitulasjonen i juni 1940 — ikke var statlig krigførende.

Naturligvis har disse skeptikere også rett. Det har ikke vært og kan ikke fremlegges slike allianseavtaler, fordi det ingen ble inngått. I rettslig henseende kan naturligvis heller ikke slike manglende avtaler erstattes med ulike talemåter om at «det besto en faktisk allianse». Slikt er naturligvis bare snakk og bortforklaringer.

I denne forbindelse kan det ha sin interesse å gjengi det bedrøvelige rundskriv riksadvokat Arntzen 16. aug. 1945 så seg nødsaget til å sende ut til statsadvokatene i landssviksaker da det pinlige spørsmål om de manglende allianseavtaler begynte å dukke opp. En vil legge merke til hvorledes Utenriksdepartementet vrir seg for å komme bort fra kjennsgjerningene, men ellers faktisk må bekrefte at det i det hele tatt ikke er inngått noen allianseavtale, det være seg med vestmaktene eller med Sovjetsamveldet. Departementet sler tilslutt ganske kynisk at domstolene får avgjøre spørsmålet! Det selve Utenriksdepartementet ikke kan ta standpunkt til eller klarlegge, det skal en hvilken som helst særdomstol kunne avgjøre. Vi gir ordet til riksadvokaten i meddelelse nr. 9 av 16. august 1945:

Norges forhold til England, Frankrike og Sovjetsamveldet.

Foranlediget ved en forespørsel herfra om når allianseavtalen mellom Storbritannia og Frankrike på den ene side og Norge på den annen side ble inngått, har Utenriksdepartementet i brev til Justisdepartementet av 21. 7. 45 anført følgende:

«Etter det tyske overfall på Norge 9. april 1940 ble det både fra britisk og fransk side tilbudt Norge hjelp i kampen mot overfallsmennene og fra norsk side ble hjelpen mottatt med takk. Utover de mer og mindre offisielle uttalelser som fremkom i forbindelse med tilbud og mottagelse av denne hjelp, foreligger det ikke noe som berettiger en til å tale om inngåelse på en bestemt dag av en formel allianseavtale mellom Storbritannia og Frankrike på den ene side og Norge på den annen.

Dette forhindrer imidlertid ikke at de nevnte land både i skrift og tale den hele tid er betegnet som Norges allierte.

I erklæring vedtatt på interalliert møte i St. James Palace, London 12. juni 1941 har de forente nasjoners regjeringer, herunder også den norske og britiske regjering, uttalt at de ville fortsette kampen mot tysk og italiensk undertrykkelse til seiren er vunnet og at de gjensidig vil bistå hverandre i kampen så langt deres evne rekker.

På det annet interallierte møte i St. James Palace, avholdt 24. 9. 41 ga Norge sin tilslutning til en resolusjon om samarbeide til trygging av forsyninger etter krigen og til en resolusjon om tilslutning til grunnsetningene i «Atlantehavsdeklarasjonen».

Av de allierte nasjoner er videre den 1. 1. 1942 i Washington avgitt en erklæring, som i norsk oversettelse lyder:

1. Hver regjering forplikter seg til å bruke alle sine resurser, militære og økonomiske mot de medlemmer av tre-maktpakten og dens tilhenger som vedkommende regjering er i krig med.

2. Hver regjering forplikter seg til å samarbeide med de andre undertegnende regjeringer og til ikke å slutte noen separat våpenstillestand eller fred med fienden.

I anledning av en liknende forespørsel angående Norges forbund med Sovjetsamveldet, har Utenriksdepartementet i brev til Justisdepartementet av 21. 7. 1945 anført:

«Fra det øyeblikk Tyskland i juni 1941 gikk til angrep på Sovjetsamveldet har Norge faktisk vært Sovjetsamveldets forbundsfelle i den felles kamp mot angriperne.

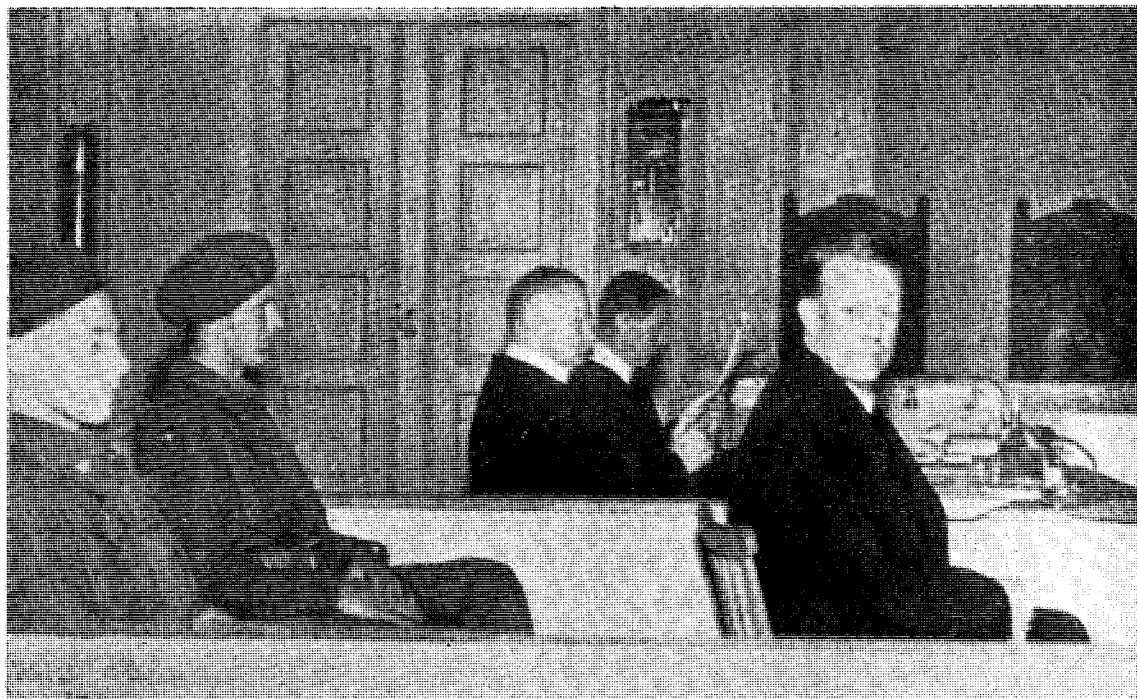
På det annet interallierte møte i St. James Palace i London avholdt 24. 9. 41 ga både Norge og Sovjetsamveldet sin tilslutning til grunnsetningene i «Atlantehavsdeklarasjonen».

Av de allierte nasjoner, herunder Norge og Sovjetsamveldet er videre den 1. 1. 42 i Washington avgitt erklæring som i norsk oversettelse lyder:

Som ovenfor.

Utenriksdepartementet finner for sitt vedkommende ikke å burde ta standpunkt til om fra hvilket tidspunkt Norge må ansees å være «forbunden» med Sovjetsamveldet i relasjon til straffelovens § 86, idet dette spørsmål for-

(Forts. s. 8).

Vidkun Quisling fotografert i særdomstolen. I bakgrunnen hans forsvarere.

Mannen som ga Maginotlinjen sitt navn

Churchill etter inspeksjon av Maginotlinjen august 1939. Alt klart til å sette igang krigen. Til venstre general Georges, bitter motstander av Gamelin.

Et viktig møte

«Da vi hadde tapt krigen 1870—71», sa Painlevé, «tok general Séré de Riviére straks fatt på å befestige vår østgrense. Fra Belfort til Epinal og fra Toul til Verdun bygget han to befestede soner, to sperreområder som tvang fienden inn på to gjennommarsjveier: gjennom åpningen ved Charmes og gjennom åpningen i nord ved Verdun. Vi vant krigen i 1914, men generalstaben rår inntrengende til at østgrensen påny blir befestet. Den har utarbeidet en gigantisk plan. Den foreslår underjordiske befestninger som intet tungt skyts, ingen bombekaster, ingen kampvogn, ingen gas og intet fly kan utrette noe mot —».

«Men det er et årelangt arbeid», fortsetter Painlevé, og et arbeid som vil koste milliarder. Det kan bare lykkes hvis det blir utført etter en plan med urokkelig stedighet. Men hvor finnes det slik stedighet i fransk politikk? Ministrene veksler stadig, det flertall i kammeret som skal bevilge milliardene er kanskje tilstede idag, men vekk i morgen. De, herr Maginot, er min politiske motstander. Jeg er ingen nasjonalist som Dem, men i nasjonens navn ber jeg Dem om bistand. Nekt meg ikke den!

André Maginot hadde da mens matematikeren rett overfor ham la frem sin glassklare utredning en visjon: han ser igjen for seg

de slagne franskmenn fra august 1914, hvorledes de dro forbi ham, fortvilede, håpløse. Nå kan han endelig ryste av seg dette spøkelsessyn. Denne i historien enestående befestelse av østgrensen skal forhindre at et slikt nederlag noensinne kan gjenta seg. Og han erklærer seg begeistret villig til å samarbeide. Han er ingen mann med selvstendige ideer. I krigen var han jo sersjant og ikke hærfører, men å gå inn for å gjennomføre en ordre, en klar anvisning, det kan han og det gjør han med lidenskap.

Og herr Painlevé vet hvorfor han akkurat henvender seg til Maginot. Han er nemlig formann i kamrets hærutvalg. Opprettelsen av dette utvalg går helt tilbake til revolusjonstidene i

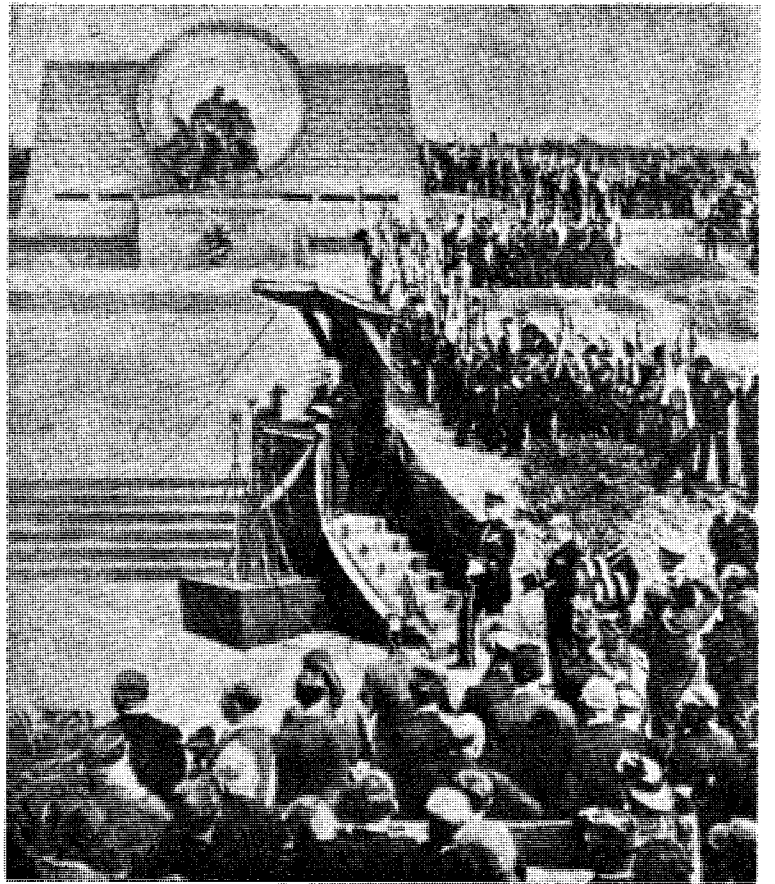
II.

1789. Da stolte sansculottene ikke på sine generaler og satte denne kommisjon av republikanske meningsfeller over dem. Det har holdt seg i over hundre år og har rett til å få vite alle enkeltheter om hæren. Det kjenner rekkevidden av det nyeste artilleri og fargen på den kommende uniform, som i neste krig ikke lenger skal være horisontblå men jordgrå. Det kontrollerer anvendelsen av de penger som er bevilget av parlamentet og det gir de uansvarlige sivile makt over de ansvarlige militære. Men hærutvalget som André Maginot er formann for gjør ingen vanskeligheter, for den tidligere sersjant gjelder for en uimotsigelig militær autoritet. 17. februar 1928 begynner arbeidet på de vel-dige befestningsverker ved den franske østgrense. Senere engang ble det sagt at linjen egentlig ikke skulle bære Maginots navn, men burde kalles Painlevélinjen, men den beholdt dog navnet til den mann, som riktignok ikke oppfant den, men som gjennomførte den i praksis.

Parlamentarisk kup

27. desember 1929. I det værelse i krigsministeriet i Rue Dominique hvor André Maginot satt sammen med Painlevé regjerer han nå selv som krigsminister og han står foran sin vanskeligste dag: kamret skal bevilge ham 3 milliarder trehundre millioner franc til viderebygging av østbefestningene. Hans militære adjutant en ung kaptein er opphisset. Han tror ikke på at de deputerte vil bevilge denne kjempesum.

«Herr minister», sa offiseren, «sosialistene er mot enhver militærbevilgning, for ikke å snakke om kommunistene. Også i de borgerlige partier er motstanden stor. Det er nok av dem som spiller fagmenn og som erklærer befestninger for verdiløse. Det er ikke tilstrekkelig med bare høyre. Hvor skal De få et flertall fra? For dette at de tre milliarder ikke

Avsløringene av minnesmerket over Maginot i Souville 18. august 1935.

engang vil være nok, men vil bli etterfulgt av ennå mange millioner det forskrekker nestent alle!»

«Jeg tenker ikke på å legge alt frem på bordet for dem», svarer Maginot på sin vanlige ubesværede måte. «Jeg vil si til dem at det ikke dreier seg om å lage en «fransk mur» i likhet med den kinesiske. Det vil bli alt for dyrt. Det dreier seg heller om en slags sikret fildlinje og intet mere!»

«Men når de deputerte får se trykksakene med forslaget hvor alle planene er anført, så må de dog begripe hva De tar sikte på med befestningene!»

«Pokker også! Det har De rett i», svarer ministeren. «Trykksakene hadde jeg glemt».

Han ser medlemmene av parlamentet for seg, hvorledes de kaster seg over trykksakene og understreker de enkelte poster, hvorledes de hefter seg ved det og det. Han forstår at det vil bli en dagelang debatt og alt kan settes på spill. For hva kan det ikke bli av politiske komplikasjoner når saken trekker ut slik. Den gamle patruljefører bestemmer seg for et raskt kupp. «Jeg vil overhodet ikke forelegge trykksakene for parlamentet», sier han hurtig.

Kapteinen står der forbløffet. Det er da umulig! Det er da utelukket at parlamentet vil bevilge denne uhyre sum uten nøyaktige underlag. Men 28. desember 1939 får Maginot sine 3000 millioner francs bevilget. Ingen av de deputerte la merke til at det denne gang ikke forelå noen trykksaker sammen med det viktigående forslag. Sersjant Maginot har overlistet dem alle.

Og så blir det etterhvert bevilget nye milliarder og syvhundre-

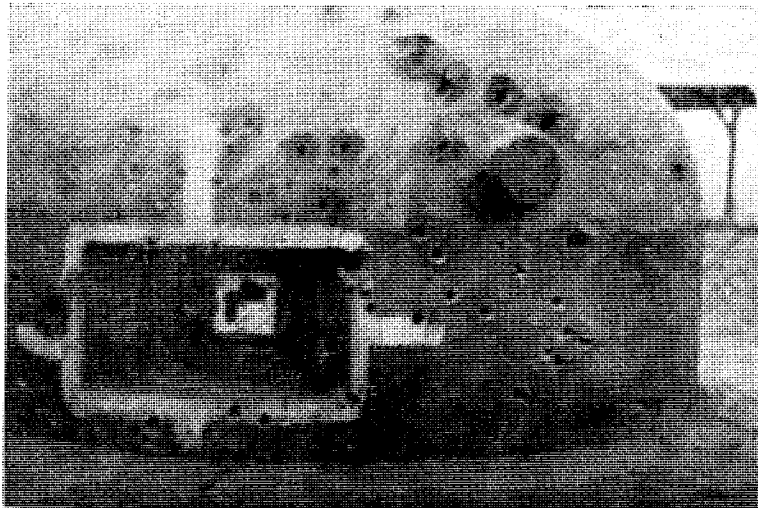
tusen kubikkmeter jord blir flyttet på og femtitusen kubikkmeter betong støpt. Det er skapt tohundretusen kubikkmeter underjordiske rom og ethundreogtredve tusen kubikkmeter murverk. Den betong en bruker bare for de overjordiske verker var nok til å bygge den store pyramide ved Giseh. De underjordiske ganger har samme lengde som alle de mange undergrunnsbaner i Paris. Stålet som beskytter panserverkene veier seks ganger mere enn skjelettet i Eiffeltårnet.

I disse tall fra Maginotlinjen beruser André Maginot seg. Ja, hele det franske folk beruser seg. Det ser i dette et bevis på sin militære styrke og aner ikke at den flukt inn i betong, i mekanikk gir uttrykk for den største livssvakhet. I gleden over befestningsverkene som helt har fanget ham, har Maginot glemt sine egne ord fra sommeren 1914, at for en nasjon som ikke vil dø er krigen det aller viktigste i tilværelsen. Og til krig hører angrepsånden.

Tre år senere

Men André Maginot søkte å glemme mere enn hine ord fra krigens tid som ikke lenger passet for hans nasjon. I 1903 hadde han giftet seg og denne henrivende skapning som i mai dette år ble hans hustru var en ungdomskjærlighet fra fedrenehuset i Remingny (Lothringen). Han tok den unge kvinne med seg til Algier hvor han dengang som 28 åring hadde en viktig stilling ved generalguvernementet. Begges

(Forts s. 7).

En av panserkuplene i Maginotlinjen fotografert etter nederlaget i 1940.

Quisling og Norge

Hadde vi i N. S. satt ideologien over hensynet til fedrelandet ville dommen over oss ha vært berettiget. Men alt vi gjorde som NS-folk — hvert grann — var for landets skyld, for dets beste.

Hadde Quisling intrigert for sin egen maktposisjon eller for en fremmed ideologi mot sitt eget lands interesser, da hadde dommen over ham vært berettiget. Men Quislings eneste tanke var å ganne sitt land — også da han søkte kontakt med Hitler, og da han søkte kontakt med England for om mulig å få bilagt striden mellom Tyskland og England — en strid som han fryktet ville ødelegge Vesteuropa.

Jeg for min del snakket med Quisling allerede i trettiårene og har hørt mange av hans taler. Har en mann noen gang arbeidet ærlig og oppriktig for sitt lands fremtid, så var det Vidkun Quisling. Men han ville fremelske sitt folks gode egenskaper, ikke dets dårlige. Hans ideologi var ikke noe annet enn at han ville forsøke å få frem det beste i det norske folk og motarbeide forfall og oppløsning.

De såkalte demokrater, som hatet og fordømte ham, setter sin ideologi over alt annet. For dem er styreformen målet, ikke midlet til å tjene folket. Men for Quisling var styre-

formen et middel til å styre landet på beste måte og hjelpe det gjennom de vanskelige tider vi hadde foran oss. Han mente at en konsentrert styreform, som systematisk tok i bruk de beste krefter på alle områder, var nødvendig.

Det er forferdelig at Quisling ble dødsdømt.

Han var en av de beste menn landet hadde fostret. Hadde hans ord blitt hørt hadde Norge ikke blitt innblannet i krigen i det hele. Forsvaret hadde da vært i orden ved verdenskrigens utbrudd, og landets nøytralitet var blitt verget. Han er dømt av de menn, som lot forsvaret forfalle, av et styre som opptrådte unøytralt og lot landet drive hjelpeløst inn i krigen. Men de som hadde ansvaret hedres, og Quisling blir fortsatt æresskjelt.

Quisling hadde ikke ansvaret for at landet ble okkupert men det hadde de, som lot forsvaret forfalle og som dessuten unnlot å mobilisere.

Under okkupasjonen nedla Quisling et kjempearbeid for å vareta norske interesser, også når han derved kom i motsetning til okkupasjonsmakten. Som forholdene utviklet seg mente han at Norge burde gå med i et europeisk forbund med Tyskland som ledende makt. Og det er ikke tvil om at et sterkt Sentraleuropa ville virket stabiliserende på forholdet i verden

Generalens glansperiode

Resultatet av korstoget mot den grumme militarist Adolf Hitler ble ført lykkelig tilende av de allierte demokrater av alle avskygninger og så skulle en vel ha lov til å tro at verdensfreden var sikret iallfall for noen årtier fremover inntil det fredelige England fant ut en ny «krigshisser» og konkurrent.

Dessverre må det være en feil i regnestykket et eller annet sted. For hvis det er så bra og fredelig etter at krigshisseren Hitler er utryddet, hvorfor griper så alle folk i sin nød etter generaler som styre? Det kan neppe være fordi generalene er i besiddelse av mere sivilintelligens enn folk flest. Kanskje det ikke er så fredelig likevei? Kanskje det ikke bare var Hitler? Det er snart bare den tyske Konrad Adenauer som ikke er general a. D., hvilket som bekjent betyr General ausser Dienst (general utenfor tjeneste).

Det var nedenstående lille fornøyelige vers i Northwest-Zeitung, Oldenburg som foranlediget ovenstående bedrøvelige betraktninger. Vi gjengir verset på tysk fordi det ellers vil tape sin sjarm, men det er visst ikke verre enn at de fleste av våre lesere vil forstå det likevel:

Der erste Mann der «Staaten» ist General a.D.

Auch Frankreich wird beraten von General a.D.

Der Führer aller Reussen ist General a.D.

Nur die verdammten Preussen sind ohne Portepée.

In Belgrad sitzt der Tito, ein General a.D.

Im Libanon ist dito ein General a.D.

Der Chef von schönen Spanien ist General a.D.

Bloss Konrad von Germanien war nie in der Armee.

Såvidt vår tyske kollega. For egen regning vil vi tilføye at de siste dager har bragt en ny General a.D. frem i toppstilling, dengang i Pakistan.

Nur Gerhardsen i Norge war nie in der Armee. (snarere tvert imot!).

Tvilsomt oppgjør

Et av de siste numre av «Revisjon», — presseorganet for det danske retssviket, — har en redaksjonell artikkel om pensjonsforholdene til de avskjedigede offentlige tjenestemenn der i landet.

Denne artikkel berører og-

og holdt østens folk i sjakk, så vi hadde unngått den situasjon vi nå er i, med en stadig frykt for at vår kultur skal bli ødelagt og vårt folks eksistens avsluttet. Det var derfor for landets skyld at Quisling ønsket tysk seier i verdenskrigen.

Kaare Stang.

La det ikke gå troll i ord!

Den iherdige injuriant i Morgenposten og hans etterplapperer rundt omkring i lokalavisene forteller at utmeldelsene strømmer inn til Forbundskontoret. Riktignok har vi ikke mottatt noen slike, men sant er det naturligvis likevel at vi som vanlig ved årets slutt er i pengemangel og trenger kontingentinnbetaling og direkte bidrag fra den som måtte ha noe å avse til den gode sak.

Vi ber både våre medlemmer og våre venner ellers blant Folk og Lands lesere om å betenke oss med en liten eller stor støtte i de vanskeligheter de utrettelige bakvaskere har beredt oss. Nå er tiden inne til å vise solidaritet og til å markere at en tar avstand fra dem som går våre motstanderes erind!

Vår postgiro er 150 28. standere erind!

FORBUNDSSEKRETÆREN.

Den 24. oktober

For oss NS-folk vil 24. oktober aldri opphøre å være en minnedag, viet erindringen om ham, den høyreiste og kompromissløse kjemper for Norges sak, som før dag gry den 24. oktober stupte for norske kuler på retterstedet nær den historiske borg hvor han få år i forveien hadde mottatt kallet til norsk regjeringssjef.

så det tilsvarende problem i vårt land, og til min forbauselse gir bladet den opplysning at de avsatte offentlige funksjonærer hos oss oppbeholder sin pensjon.

Underhånden har jeg riktignok hørt at noen offentlige tjenestemenn (NS) enten hever sin pensjon, eller er underrettet om hva som vil tilkomme dem etter opparbeidet tjenestetid. Hvis så er tilfellet, hvordan kan det da ha seg at Telegrafetaten ikke har ordnet pensjonssaken med sine NS-funksjonærer? Er norsk forordning i så måte ikke ens for alle offentlige etater?

Telegrafetatens adferd m. h. t. avskjed på dagen burde også granskes. Det beløp de avskjedigede funksjonærer ble bedradd for fra 1. til 8 mai 1945, spiller såvidt ingen rolle sett i relasjon til det svære økonomiske tap disse er påført etter 8. mai, men Telegrafverket burde holdt seg for god til å beholde disse titusener kroner.

Tvilsom er også den økonomiske unndragelsen av den fastsatte oppsigelsestid på 3 mndr. all den tid etatens reglement ikke sa og ikke sier noe om at politisk innstilling er avskjedsgrunn.

En annen sak er at Telegrafetaten forlenget burde ha gjeninntatt sine avskjedigede funksjonærer til gjensidig glede og trivsel.

En telgraffunksjonær.

Aldri har et ærligere og mer oppriktig hjerte banket i noen nordmanns bryst, aldri en noen mann av forsynet stille i en mer fordrende, utsatt og utakknemlig stilling enn det ble Vidkun Quislings lode.

Norgeshistorien, ikke de partiske som skrives i dag, men den objektive — ærlige som Vidkun Quisling selv var ærlig — må felle den endelige dom, ikke bare over personen Vidkun Quisling, men over selve det tidsavsnitt som var bakgrunnen og forutsetningen for hans fremtreden i Norgeshistorien og har handlemåte.

Vi NS-folk — de av oss som idag er tilbake — føler oss æresforpliktet og hjerteforpliktet til å vedkjenne oss vårt syn på den mann som i kampens år samlet oss om. Det er ikke forstokkethet og manglende vilje til å erkjenne de feil som ble gjort som driver oss. Vi — som har det te syn på Quisling — skulle kune gi alt for å åpne den norske folks øyne for hans verd. Vi ville gjerne gi ham tilbake til hans folk som en sønn hvis hjerte var uten sv — og som det norske folk har ære av, ikke skam.

Kai Normann.

Post til redaksjonen

sendes under adresse postboks 3214. Hvis den adresseres til en av redaksjonens medlemmer personlig kan De risikere at den blir forsinket hvis adressaten ikke skulle være tilstede.

Altså:

Folk og Lands redaksjon Postboks 3214, Oslo.

Minner fra fortiden

Det forlyder at statsministeren må foreta en del forandringer for å få plass til bilder av inspeksjon av æreskompanier i Jugoslavia. (Nationen 8/10 1958).

Justismordet —

(Forts. fra s. 4).

referat fra saken, og se etter. Naturlig nok fralegger de amerikanske offiserer seg enhver befattning med denne «major» og fraber seg den oppfatning, at han tilhører deres rekke.

Vi har ennå til gode å se en avstandtagen fra offentlig hold fra disse forhold her. Man bør ikke snakke for høyt om en «hjernevask» i Norge, all den stund dens resultater utnytted.

VI.

Innen pressen har «Tele-mark Arbeiderblad» vist det mot å gi en innsender plass for en beklagelse over den behandling, som er overgått Quisling. Vi er omsider kommet dit, at «man kan ikke bedra hele folket hele tiden». (Lincoln).

VII.

Solems standpunkt til dommen, ihvertfall dengang den ble avsagt, hersker der ingen tvil om. De fire legdommere, de selv, deres ettermele og deres etterkommere tør være best tjent med, at den oppfatning måtte bli den blivende, at deres forutsetninger for å forstå, hva som egentlig foregikk og rekkevidden herav, blir ansett som null komma null.

VIII.

Dommens straffeutmåling ble appellert til Høyesterett. Der stemte følgende for dødsstraff:

Fougner, Klæstad, Bahr, Stang og Berg.

Det vil bli ansett som tvilsomt om førstevoterendes syn på grunnlaget for en slik straffeutmåling som dødsstraff, at en slik mann har fedrelandet ikke bruk for, vil vinne tilslutning innen den evig påberopte folkets alminnelige rettsfølelse. Det skal vel noe mer til for å berøve en mann livet? Det gjorde seg noe senere et annet syn gjeldende overfor en kjent tyveknekt og morder, men han hadde riktignok meget innflytelsesrike velyndere, hva nå det kan komme av.

Dette syn på straffeutmåling må derimot antas å bli møtt med forståelse og et gjenkjennende smil innen Kominterns rekke, selvom den form for jurisprudence nå er blitt avleggs i Moskva.

Hvor ble det av tvilen i den sak og i «Rettsoppgjøret» forøvrig? Den skal jo komme tiltalte til gode. (Retten finner det bevist o.s.v.).

IX.

Quisling fikk anledning til å si noen ord til slutt. Det er høyst ubehagelig lesning for hans forfølgere og heller ikke

morsom for alle passive tilskuere. Det kan greie seg med hans siste ord, som viser, at ihvertfall han var på det rene med bakgrunnen for forfølgelsen mot ham: «Den tid er nærmere enn man tror, da det norske folk vil rope på Vidkun Quisling». Det er for sent nå. Men der er folk i økende antall, som ikke skyr sannheten i redsel for kanskje å tape en livslønn eller to. De bør lese Quislings bok «Russland og Vi», skrevet for 30 år siden og gjøre seg opp en mening, om han tok meget feil av verdensutviklingen. Det spørsmål vil da også reise seg, om der i Norges historie er forekommet en mann, som så den klarere. Det er hans tanker som Vesten sliter med å gjennomføre idag, for hvis det da er mulig, å råde bot på resultatene av den rooseveltschurhilliske katastrofepolitikk.

X.

Det er noe av en gåte hvorledes slike ting kan foregå innen et folk, som anser seg å sette retten høyt. Man finner forklaringen i historikeren, professor Toynbees ord: «Patriotisme er skurkens siste tilflukt. (Dr. Johnson). Og den ufølsomhet, som en komite av menn kan utvise vitner langt mer overbevisende enn en hops villskap om, at vårt jeg ved kollektive handlinger er istand til å synke så dypt, som det ikke ville, hvis det handlet alene og på eget ansvar».

Man finner også i disse ord forklaringer på den motstand og vedholden ved uretten, som alle klager over «rettsoppgjøret» blir møtt med på offentlig hold, selvom dettes representanter enkeltvis erkjenner og beklager uretten.

Nåvel, dette er et tidsspørsmål. Der såes så å si daglig et frø, enkelte endog særdeles spiredyktige sådanne. Nylig endte et forsøk på å hindre den oppvoksende slekt i å få høre sannheten med en tydelig fjasko. De slagne trakk seg surmulende tilbake, for å slippe å høre noe. (Det kan man forresten forstå).

XI.

Det samme syn, som professor Toynbee gir et så slående uttrykk for, ligger bak Eidsvoldsgrunnlovens bestemmelse om kongens stilling i statsråd. Man hadde dengang et åpent syn for faren ved kollektive beslutninger. Det er også dette syn, som ligger bak Nasjonal Samlings ansvarsprinsipp, utformet nøyaktig etter grunnlovens ordlyd.

Mange liv ville vært spart, hvis grunnlovens bud var blitt respektert. Dens gjenreisning var Quislings mål. Alt annet er snakk og agitasjon.

XII.

Dødsdommen over Quisling ble fullbyrdet på Akershus høsten 1945. Eksekusjonen ble utsatt 2 timer utover den fastsatte tid i påvente av en danske ved navn Seidenfaden, som hadde bedt om å få være tilstede, men var blitt forsinket. Det er ikke opplyst, hvorvidt denne tilskuer i likhet med sine åndsfrender, de strikkende franske koner foran guillotinen i 1789, også hadde utstyrt seg med strikkeskøy. Den nordmann, som sto for denne utsettelse er best kjent med at hans navn forblir ukjent. Hvis han har en annen oppfatning, så er der anledning til å si fra.

XIII.

Ryktet forteller at der konstateres ett bomskudd».

XIV.

Dagspressen beretter, at under de friksjoner, som i den senere tid er forekommet mellom England og Frankrike, er der av den alminnelige franskmann trukket fram den overmåte lite reputable behandling, som Napoleon fikk, etterat han frivillig hadde overgitt seg til England med appell til dette lands formodede ridderlighet overfor en slagen fiende. Det er nå 150 år siden.

Quisling hadde anledning til å flykte, men avviste det. Og så han overga seg frivillig, etterat landet, takket være ham i større grad enn noe annet tyskokkupert land var blitt spart for følgene.

Hvor mange århundrer tror man det vil gå før Nürnbergprosessene er glemt i Tyskland og «Rettsoppgjøret» er glemt i Norge?

Olaf Holm.

P.S. Etterat ovenstående er skrevet, ser jeg at Trygve Lie i sin sist utkomne bok opplyser, at han i Moskva drøftet det planlagte «rettsoppgjør», endog i detaljer, med Molotov. A-ja-vel! M. a. o. en internasjonal avtale. «Hva har vi da mer bevis behov»!

Kanskje man også her skal søke forklaringen på motstanden mot å gjenreise rettsstaten? Nordmennene får ikke lov?

D. S.

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Maginotlinjen

(Forts. fra s. 5).

lykke var fullkommen. To år senere ble det født en sønn og det følgende år så en liten datter dagens lys. Intet syntes å kunne true det lykkelige ektepars fremtid. Så døde den unge frue i 1909 i barselseng og heller ikke barnet kom levende til verden.

André Maginot ble fryktelig truffet av dette slag. Han giftet seg ikke påny. Han anså det for umulig å finne en ny kvinne som kunne tre isteden for den elskede avdøde. Men han ble nå — antagelig for å drukne sorgen, stamgjesst på Maxim, hvor hans sterke, ja ville natur fikk fritt utløp. Det var før krigen. Da han etter å være kommet på bena igjen etter krigen med lammet ben og hjemsøkt av smerter begynte sin løpebane som minister, hadde han ingen som kunne gi ham den omsorg han så sårt trengte. Og så traff et nytt slag ham. Hans sønn, som tilhørte befestningstroppene i Mainz ble voldsomt syk av influensa. Faren lå selv syk av difteri på den tid og kunne ikke komme til sønnen. Han henvendte seg til krigsminister Painlevé som straks lot den unge mann bringe fra krigssykehuset i Mainz til en Pariserklukk. Men heller ikke det hjalp. Attenåringen døde (1923).

Faren overvant ikke sønnens død. Hans to morløse barn hadde aldri hadde noe ordentlig hjem. Den unge Maginot hadde etter hva hans jevnaldrende fortalte, av den grunn en bitter ungdom, og i smerten over den huslige lykke han hadde tapt ble faren til «den ville Maginot», som fartet rundt til kneipene, drakk og drakk og så i drukken tilstand slo løs på alt innen rekkevidde. Når han så som deputert kom til valgsteder i provinsen skrek hans politiske motstandere: «Hvordan var det på Maxim igår?» Eller de bygget

opp en haug av knust glass på talerpulten hans eller laget kunstige regninger over knuste flasker og glass som de anbragte som bannere på lange stenger. Slik var livet til den mann som lot Maginotlinjen bygge, og slik var også hans endelig. Fra en av disse nattlige utferder slepte han seg hjem med en østersforgiftning og døde noen dager senere, 7. januar 1932.

Han døde som en av de få franske politikere som ikke hadde beriket seg på sin politiske løpebane. Men det var hans ulykke at han på grunn av sin tapre og uselviske holdning i verdenskrig nr. 1 fikk en nimbus som betydelig militær fagmann. Noe han ikke var. Han var bare den muntre pågangsmann. Og ikke engang det var han helt ut mere. Hans livskraft ble flere ganger svekket: gjennom ulykkene i familien, gjennom det alvorlige sår og det knusende inntrykk av nederlaget i augustdagene 1914. Hans verk Maginotlinjen ble til en ulykke for hans folk.

Averter i

FOLK OG LAND

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLERN

Telefon 55 61 29 — Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, postv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ cadi-merte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

Forbundet - Rogaland

Forbundet arrangerer møte i Stavanger fredag 24. oktober kl. 20 i Understøttelsen, Stiftelsesgaten 17.

Utsending fra Forbundet vil orientere om situasjonen i dag. Leserne av denne kunngjøring bes underrette meningsfeller.

FYLKESTILLITSMANNEN.

Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede

(Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere).

Vi ber deg være med oss i hjelpen for våre krigsinvalid. Send ditt bidrag, stort eller lite, til:

Postboks 1407 V, Oslo

Postgirokonto 18070

Benytt postgiroinnbetalingskort, det er enklest og billigst.

Morgenposten i glasshus

(Forts. fra s. 1).

tum i Høyesteretts plenum den 13. februar 1948 som fikk tilslutning av Høyesteretts flertall, dommerne Bahr, Skau, Eckhoff Holmboe, Grette, Krog, Stenersen, Soelseth, Rognlien, Stang:

«A/S Oslo Nyheds- og Avertisementsblad (Morgenposten) dømmes til å tåle inndragning av 170 000 — ett hundre og sytti tusen kroner. — Saksomkostninger tilkjennes ikke.

Fra voteringen.

Dommer Thrap:

«Ved Eidsivating lagmannsretts dom 15. oktober 1946 ble A/S Oslo Nyheds- og Avertisementsblad dømt til å tåle inndragning av kr. 210 000. Saksomkostninger ble ikke idømt.

Det er erklærer dommer Thrap — ordrett — etter det som er opplyst i saken, utvilsomt at Morgenposten i Pryers redaktørtid hadde en mengde stoff som inneholdt propaganda for NS og tyskerne. Dermed er det imidlertid ikke gitt at Pryers forhold kan karakteriseres som rettsstridig.

Svære inntekter puttet bort i fonds.

Dommer Thrap ordrett.

«For lagmannsretten var det samlede utbytte i Feirings tid ansatt til kr. 210.000, som i sin helhet ble inndratt. På den annen side har Erstatningsdirektoratet for Høyesterett gjort gjeldende at inndragningsbeløpet skal forhøyes på grunn av de avsetninger som under krigen ble gjort til pensjonsfond for selskapets arbeidere og funksjonærer. I alt ble det avsatt til fondet 550 000 kroner . . . Det er etter min mening i og for seg adgang til å foreta inndragning i overensstemmende med Erstatningsdirektoratets påstand, da også det beløp som svarer til de nevnte avsetninger er utbytte vunnet ved Feirings straffbare virksomhet». (Nemlig at han i motsetning til Pryser var medlem av NS! Stifinneres bemerkning).

Morgenpostens styre innretter seg etter Nyordningen.

Dommer Thrap ordrett:

«Jeg legger her vekt på at styre og representantskap ikke har nedlagt sine hverv eller fremsatt noen formelig protest mot nyordningen, men har fortsatt utgivelsen med Feiring som redaktør. Selskaps organer har for å gjøre det best mulige ut av situasjonen i det store og hele bøyet seg for de direktiver som ble gitt, og har hatt forretningsmessig forbindelse med den tvangsinnsatte redaktør. Skjønt jeg etter opplysningene i saken ikke har grunnlag for å kritisere dette, viser det seg at selskapet faktisk har innrettet seg etter nyordningen». (!)

Morgenposten manøvrerer flott.

Dommer Bahr:

«Jeg nevner til slutt at jeg ikke kan finne det tvilsomt at det i dette tilfelle er grunn til å gjøre bruk av den rettslige adgang til å foreta inndragning. Morgenposten har i motsetning til en rekke andre aviser kunnet holde driften i gang gjennom hele okkupasjonstiden, slik at selskapet ved kapitulasjonen satt med sitt produksjonsapparat praktisk talt intakt, med sin abonnentkrets og sine annonssørere».

Dommer Skau med tilslutning av dommer Eckhoff:

«Jeg vil føye til at jeg har vært i adskillig tvil om hvorvidt det er rimelig fullt ut å anerkjenne til fradrag i utbyttet de betydelige beløp som er avsatt til pensjonsfond. Forholdet er jo at disse avsetninger indirekte også på forskjellig vis kommer selskapet (Morgenposten) til gode?»

Ovenstående utsagn av høyesterettsdommere viser at Morgenposten har gått med profitt ut av sitt samarbeid med okkupasjonsmakten. Bladet er dømt meget mildt til en inndragning på kr. 170 000. Det hadde vært all grunn for bladet til å gå likeså stille med dørene som visse andre organer og personer som befinner seg i samme delikate situasjon om Morgenposten.

Stifinner.

VELLYKKET STATSRAÐ

Vi har som bekjent her i landet et underlig anonymt departement som heter departementet for familie- og forbrukersaker. Det har flere ganger vært etterlyst hva dette underlige skudd på den byråkratiske stamme egentlig stiller med, men ingen har såvidt vi forstår kunnet gi noe tilfredsstillende svar. Inntil den anonyme statsråd fru Aase Bjerkholt plutselig trer fram fra dunkelheten og simpelthen oppfordrer forbrukerne til kjøpestreik mot den melkepris som den regjering hun selv tilhører har avtalt med bøndene og som er lavere enn i nesten noe annet land i Europa. Kom så ikke og si at statsråden ikke gjør nytte for den høye lønn!

DYKTIG DIPLOMAT

Et telegram fra Washington forteller at ifølge autorativt hold tar den amerikanske regjering sikte på å skape et bedre forhold til Den forente arabiske republikk, men sam-

«Ingen forføyning» —

(Forts. fra s. 1).

til Forbundet, datert 4. oktober 1958:

«Går med vedlegg tilbake til Forbundet for Sosial Oppreisning, idet man tillater seg å opplyse at komiteen ved behandlingen av denne sak den 30. f. m. fattet sådant vedtak. Saken gir ikke anledning til forføyning fra protokollkomiteens side.

Forbundet gjorde i forbindelse med klagen til protokollkomiteen også en direkte henvendelse til Kongen og henstillet til ham å ta et personlig initiativ i saken, idet en påpekte at hele etterkrigsoppgjøret hvilte på en rekke grunnlovsbrudd. Fra Kongens kanselli kom det svar at saken var overendt Justisdepartementet som rette vedkommende.

Det er nå innløpet følgende skriv fra «rette vedkommende», datert 3. oktober 1958:

«Rettsoppgjøret med landsvikene (!) — Forbundets brev av 15. juli d. å. Kongen har i statsråd den 19. september 1958 bestemt:

«Henvendelsen av 15. juli 1958 fra Forbundet for Sosial oppreisning foranlediget ingen forføyning».

Vi skulle tro at enhver kommentar er overflødig.

tidig minske president Næssers innflytelse i arabiske land ved finansiell støtte til moderate medlemsstater i Den arabiske liga. Dette er naturligvis en smuk plan, men det er vel lite trolig at Nasser går i fellen når den offentliggjøres på forhånd. I mellomtiden har Nasser som følge av Vestmaktens første mislykkede plan om å bruke makt gitt Sovjet nye konsesjoner. Blant annet skal det nå undervises i russisk ved siden av engelsk i de egyptiske skoler. Fransk skal derimot sjaltes ut.

MERE BETINGET FENGSEL

Som en vil vite hender det rett som det er at NATO-folk i Norge kjører grasat i fylla, men rettene er alltid meget elskverdig mot disse «våre gjester». Den forutsetter alltid så ringe intelligens hos våre våpendragere at de ikke har forstått at det var straffbart å kjøre i fylla her i landet. Altså den motsatte praksis av den i etterkrigsoppgjøret da NS-folk «måtte ha forstått» både det ene og det annet. Nå er repertoaret forøvrig utvidet. En NATO-sersjant er dømt for utuktig omgang med en 15 års gutt og fikk for det 6 måneders fengsel, men naturligvis også som betinget dom.

EN NYDELIG DOMMER

Den nylig avdøde pave Pius XII får i det dypt religiøse Dagbladet sterkt ros og stort bilde, så det må ha vært mye til kar. Det han særlig roses for er da også at han direkte motarbeidet nasjonalsosialismen og fascismen. Det førte

Utenriksdepartementet

(Forts. fra s. 4).

utsettes å måtte finne sin avgjørelse ved domstolene.

Sven Arntzen (sign.).

Vi går ut fra at våre lesere vil nyte denne godbit av diplomatisk tåkelegging. At den norske Londonregjering etter høytidelig å ha kapitulert lar seg bruke av vertskapet til i propagandaøyemed å leke fortsatt «krigsførende» har selvsagt ingen beviskraft i folkerettens forstand. Det som står fast er at samtlige de nevnte krigførende land omhyggelig vokter seg for å inngå noen slags allianseavtale med det kapitulerte Norge.

som kjent til syvende og sist til at kommunismen fikk makten i halve Europa. Noe som sikkert har tjent Vårherres sak bra. Vi synes denne ros over den avdøde pave er like ekkel som det blad som utdeler den med et skinnhellig grin på det gudløse ansikt.

JØDER I USA OPPFØRER SEG TIL Å ØVE PRESS PÅ REGJERINGEN.

I USA finnes det en sammenslutning av jøder som heter American Council for Judaism. Denne sammenslutning motarbeider den jødiske zionisme og ønsker at jødene i USA skal gå opp i det amerikanske folk, slik som alle de andre folkeslag i statene. Sammenslutningen utgir en månedlig nyhetstjeneste BRIEF, som det er så elskverdig også å sende til Folk og Land. I siste utgave forteller BRIEF at Israels førsteminister Ben-Gurion forsøker å få jødene i USA til å øve press på den amerikanske regjering om å yte våpenhjelp til Israel. Nestformannen i American Council for Judaism Richard L. Simon tok offentlig avstand fra dette og «beklaget» at USA-jøder i Mr. Ben-Gurions forsamling ikke protesterte mot den uforskammethet at amerikanske jøder fordi de var jøder skulle være forpliktet til å tjene Israels nasjonale interesser». Mr. Simon sa at det her ikke var spørsmål om hvorvidt regjeringen skulle selge våpen til Israel eller ikke. Spørsmålet er om «det er passende at et overhode for en fremmed stat appellerer til en kategori amerikanske borgere med utgangspunkt i deres religiøse tro».

FOLK og LAND

Ekspediasjon og kasse:
Klerschowgt. 5, Oslo
Telefon 37 78 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 20,00 pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 33,00 pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,00 pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.
Bruk postgiro nr. 16450.
Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo